

UUDISED

Kuidas kohvilähkrite linna rahvas külalisi võõrustas

Et mõnusa õhkkonnas kohvi nautida, tasub ette võtta sõit üle mere Hiiuamaale. Kärkla linnas kord aastas toimuvat kohvikutepäeva lihtsalt peab kogema!

MERIT MÄNNI
rleht@tyri.ee

Mida läheb vaja, et meelitada ühte väikelinna murdude-na turiste? Türi mõeldi enam kui kolmkümmend aastat tagasi välja lillelaat ja nii saabub vähemalt korra aastas linna hordidena külalastajaid ning kohalikel lille- ja taimekasvatajatel on tõelised pidupäevad.

Sel aastal oma kodulinna 70. juubelit tähistav Kärkla rahvas on aga välja mõelnud hoopis iselaadse aktsiooni – 15 ühepäevakohvikut. Augustikuu esimesel nädalavahetusel toimunud kohvikutepäev leidis aset juba teist korda, mis näitab, et eelmisel aastal algatatud idee leidis piisavalt positiivset vastukaja. Vaid ühel päeval aastas tegutsevad Kärklas korraka koguni 15 kohvikut, mis asuvad kogu linnas, romantilistes aiasopikestes ja rohelusse uppuvatel tänavatel. Kohvilähkriteks tuntud Kärkla elanikud on asja täie tõsidusega võtnud – kohvikud on sisse seatud kodusõu- ja hoo-vides, merel ja muuseumis, koguni palvemajas... Ühepäevakohvikud on nii ainulaadsed ja kordumatu ja seega tuleb külalastajatel varuda kogu päev, et kõigis neis kohtades peatuda ning kohvi nautida jõuaks. Kaugemalt tulnud linna külalastajad said palju abi kaardist, kus kenasti ära märgitud, millisel tänavalt ühe või teise kohvikule leida võib. Peab kiitma korraldajate nu-

Kohvikusse, kus kliendile valab tassitäie mõnusat jooki Pirita kloostris abtiss, ei satu just tihti. Cafe Orientales osutus see võimalikuks.

tikust, et erinevate peatuspaikade vahemaad piisavalt pikad olid. Nii sai ühest kohvikust teise juurde jalutamisega füüsilist vormi hoida ja samal ajal ka linnaga tutvuda. Kavalamad kasutasid punkti A punkti B liikumiseks aga hoopis velotaksot.

Paljud külalastajad võtsid kindlaks eesmärgiks külastada kõiki viitteist kohvikut, teised soovisid leida paar kolm kindlat lemmikkohta, kus pikemalt pidama jääda.

Allika tänaval asunud Cafe Orientale, alapealkirjaga "Ivo on tagasi", oligi üks suurima külastatavusega kohvik sel päeval. Tutvustavast volidusest võis Allika tänaval tegutsenud kohvikule lugeta järgmist: "elas-oli kord türgi tüdruk Gühlja, kes armastas segasest eesti-saksa soost sõjameest Ivo. Aga õnnetult, sest Ivo omakorda tahtis saksa aadlipreilit Agnest, kes muide armastas veelgi segasemast soost vabameest Gabrieli, aga oli hoopis lubatud karbitäie kontide eest

TEAVE

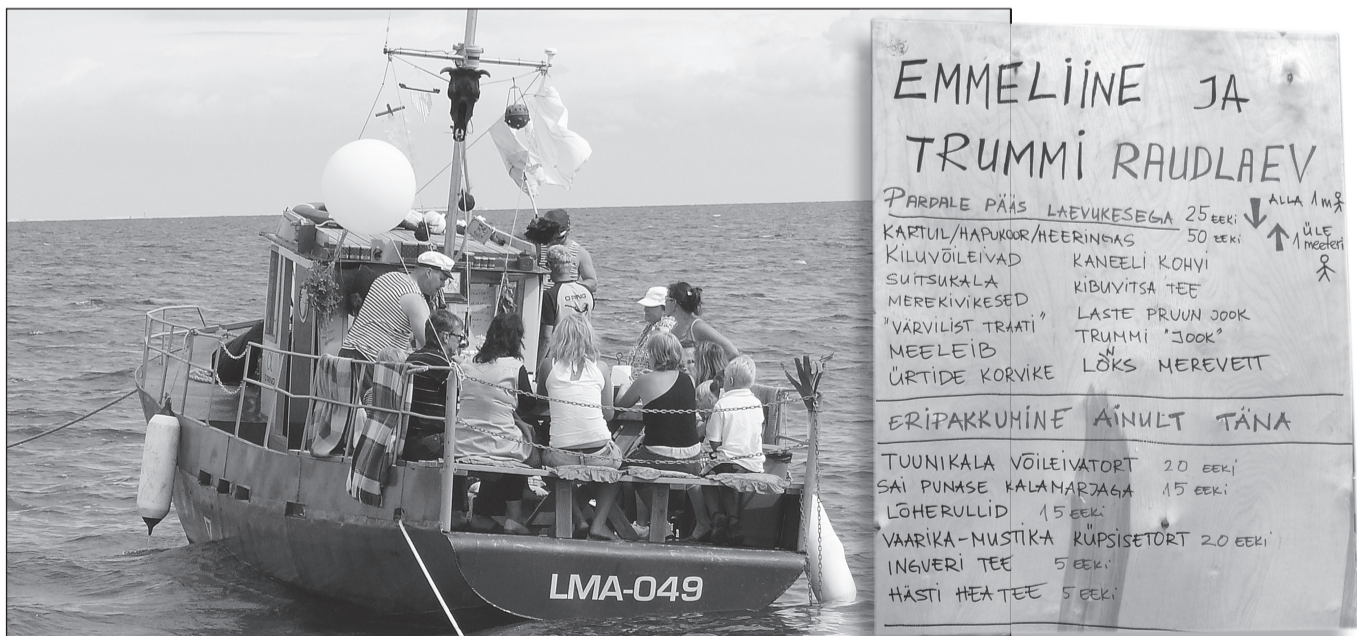
Kohvilähkriteks hakati Kärkla inimesi kutsuma seetõttu, et neil esines juba 19. sajandil teiste hiidlastega võrreldes kummaline komme sagedasti "mingit kuuma pruuni jooki" ehk kohvi pruukida. Kui teised hiidlased võtsid kodust lahkudes ikka hapupiima, kasemahla või kalja lähkriga* kaasa, olnud Kärkla inimeste joogipooliseks naabrite arvates kohv (ilmselge liialdus muidugi). Millest tollane kohv täpselt kokku keedeti, ei oska täna enam keegi öelda. Mõni arvab, et ikka kohviubadest, mida enne masinas jahvatamist ahjus brenneriga pruunistati. Teised räägivad viljast ja sigurist, kolmandad küpskäkkidest ja munakollasest kokkukeedetud vedelikust

balti-saksa aadlimehele Hans von Risbieterile."

See seebiooperlik idee tagaski kohvikule suure populaarsuse, sest kõlaritest kostev "Viimse reliikvia" film pluss kõik sellega seostuv osutus klientide hulgas väga populaarseks. Kes soovis, sai olla oma saatuse sepp või minna hoopis püha ema juurde pihile ning lasta end pildistada Ivo, Gabrieli, Siimu või hoopis Agnese käevangus. Ning kellel polnud kahju loovutada 25 krooni "Pistoda lau-

lu" sõnade eest, said võimaluse paluda ka sõnade autorilt, Paul-Eerik Rummolt autogrammi. Kogutud raha, muide, annetati kohvikupidajad Hiiuamaa kultuurielu toetamiseks.

Kohvikud olid põnevate nimedega: Casa Mia Tuuru, Gotländsk Köpman, Hingerahu, Kompromissid, Muku-matk Erna juures, Onu Ööbiku köök jne. Kuid üks oli kindel – kõigis viieteistkümnepaigas sai maitsvat kohvi.

Kohvik oli avatud suisa merel. Emmeliine ja Trummi raudlaevale jõudmiseks pidi kasutama aerupaati.

3x Merit Männi

POLITSEI JA PÄÄSTEAMET

Vandalism, tänavakuritegu

Ajavahemikul 9.august kella 18.00st kuni 10.august kella 10.00ni on Türi linnas Tehnika tänaval asuva ettevõtte esisel platsil püstolivahuga (makroflex) üle lastud seal seisnud sõidukid: sõiduaudod Mazda, BMW, Audi ning traktor Belarus. Kahju kokku 100 000 krooni.

Vargus

Ajavahemikul 1.august kuni 7.august on Türi vallast Väljaotsa külast traktoritest varastatud 200 liitrit erimärgistatud diislikütust. Kahju 2950 krooni.

Joobes juht

9. augustil kella 23.38 ajal juhtis joobeseisundis 17aastane noormees Türi linnas Viljandi tänaval mootorsõidukit BMW, olles eelnevalt karistatud sellise teo eest.

12. augustil kella 15.09 ajal juhtis Türi linnas Paide tänaval suunaga Väike-Pärnu tänava poole alkoholijoobes 1961.aastal sündinud naine sõiduaudot Seat Cordoba, omades kehtivat karistust joobeseisundis juhtimise eest.

NÄDALA PILT

Merit Männi

Teisipäeval oli Türi vallast pärit noorsportlane Grit Šadeiko (paremal) koos oma ema Deiviga kutsutud vallavalitsusse vastuvõtule, et tänada neiu viimasel ajal kergejõustikus saavutatud säravate tulemuste eest.

Abivallavanem Enn Mäger andis Gritile üle ka 15 000 kroonise preemiatšeki ning tänas lilleõiega ka Deivi Šadeikot.

Juulikuus Poolas, Bydgoszczis toimunud juunioride maailmameistrivõistlustel pälvis

Šadeiko naiste seitsmievõistluses uue isikliku rekordiga (5765p) pronksmedali, kusjuures hõbeda saanud valgevenelanna Jana Makimova edestas teda vaid ühe punktiga.

Aili Meier

Teisipäeva õhtul sai segakoor SuisaPäisa ootamatult huvitava kutse osaleda Islandi ühe tuntuima ansambli Mum viienda albumi salvestusel.

Ansambel oli selleaastase Leigo Järvemuusika peaesineja. Olles niivõrd lummatud Leigo maalilisest loodusest, otsustati salvestada osa materjali just seal. SuisaPäisale pakkus võimalust salvestusel osaleda Villu Veski, kes teeb koostööd ansambli trummariga.

Islandi bändi Mum stiiliks võiks pakkuda elektrooniline popp, samas koguvad nad inspiratsiooni loodushäälest ja islandi rahvamuusikast. Mum on Islandi tuntumaid poppartiste Björki ja Sigur Rosi järel. SuisaPäisa salvestas kolmapäeval Mumiga nende uuele plaadile materjali nelja loo jaoks.

Koori laulja Aili Meier märkis, et suisapäislastel oli partii omastamise juures palju abi Tarmo Leinatamme, Kuldar Schütsi ja ansambli kooriseadete tegija soovist. „Oli raske, kuid omamoodi tore kogemus. Kella kuueni õhtul laulsime Leigol plaati sisse ja pool seitse olime juba Tartus Meie Mehe tuuri heliproovis,” ütles Meier.